

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla dr. Schalliné dr. Szabó Anikó ügyvéd által képviselt felperesnek a Dr. Kamarás Péter Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen fuvardíj megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2009. január 20. napján kelt 8.G.40.452/2007/23. számú ítélete ellen az alperes részéről benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezéssel támadott rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 12.500,- (Tizenkettőezer-ötszáz) Ft másodfokú költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint telefonon történt előzetes megállapodás alapján az alperes írásban fuvarozási megbízást adott 2006. június 15-én a felperes részére 2006. június 16-i reggel 8 órai felrakással, 2006. június 20-i reggel 8 órai lerakással 750,- EUR + áfa fuvardíj ellenében acélárugépek 7000 kg, 9 ládaméter megjelöléssel és azzal a megjegyzéssel, hogy komplett rakományként kéri az áru továbbítását Magyarországról Németországba.

Az alperes a fuvarozási megbízásban az általános szerződési feltételeit rögzítette, amelyek a fizetési feltételekre, az állásdíjra vonatkoztak, valamint késedelmes kiállítás, illetve lerakás esetén 200,- EUR/nap, ki nem állás esetén 300,-EUR kötbér fizetését kötötte ki, fenntartva a jogot megbízójának a tényleges kára megtérítésére.

A felperes az alperes megbízását írásban nem igazolta vissza. A felrakóhelyen a megbízásban megjelölt időpontban a gépjármű megjelent, de az áru átvétele nem történt meg. A fuvarozási megbízást visszaküldte a felperes azzal a megjegyzéssel, hogy L.A. 9 óra 24 perckor az áruhoz adott utasítása szerint a járművet a felrakóhelyről elhozta, mivel az áru a megbízásban leírt 9 m helyett 13,6 méter helyet foglalt volna el. Faxváltást követően a felek között az egyeztetés nem járt eredménnyel, ezért a gépjármű a felrakóhelyre nem ment vissza, az áru fuvarozását nem a felperes végezte el. Az alperes ezen fuvarfeladat teljesítésére egy másik céget bízott meg 1.000,- EUR fuvardíj ellenében még aznap, ugyanazokkal a feltételekkel, amelyet a felperesnek adott. A felperes 2006. június 26-án 2006. július 26-i fizetési határidővel megíúsult rakodás címén 300,- EUR ellenértékeként 98.068,- Ft-ról állított ki számlát a felperes felé.

Az alperes 2006. május 22-én megbízást adott a felperesnek áru továbbítására 600,-EUR + áfa fuvardíj ellenében. A címzett az árut fenntartás nélkül átvette. Ezt követően a felperes 2006. május 30-án kiállította a 189.554,- Ft összegről a számláját.

Az alperes területi igazgatója, L.A., 2006. június 20-án H.Z. felperesi alkalmazott részére küldött levelében, hivatkozva a felek többszöri telefonbeszélgetésére, utalt arra, hogy a fuvarfeladatot nem végezte el a felperes, ezzel többletköltséget okozott a társaságnak. A megrendelés szerint 9 ládaméter 7 tonna árut kellett volna elszállítani komplett rakományként Magyarországról Németországba. A kamion megjelent a felrakóhelyen és közölte, hogy nem tudja elvinni az egész árut, mivel még fel kell rakodni más árut is, majd a gépkocsivezető a felrakóhelyről eljött. A szerződés szerint 300,-EUR kötbérigényt jelentett be, ami fedezi a többlet fuvar költséget és egyéb költségeket. A kötbér összegét beszámította a felperes 189.554,- Ft összegű fuvardíjába.

A felperes az elsőfokú bíróságra benyújtott keresetében az alperest a Ptk. 499. § (1) bekezdése alapján 98.068,- Ft fuvardíj, annak 2006. június 26. napjától a kifizetés napjáig járó a Ptk. 301/A. §-a szerinti késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni.

Előadta, hogy az alperes és a felrakó nem egyeztetett a rakomány mennyisége kérdésében. Amikor a gépkocsivezető megkezdte volna a rakodást, akkor derült ki, hogy a teljes járműszerelvényt megtöltő 13,6 ládaméter árut kíván a felrakó berakodni. Ezt a gépjárművezető kifogásolta, amikor a felrakóhelyen H.K. közölte, hogy nem tart igényt a gépjárműre, a fuvarozási megbízás szerinti mennyiséget sem engedte felrakni. Ezt követően a gépkocsivezetővel egyeztetett a felperes, és a gépkocsivezető a felrakóhelyről eljött. Az alperes szerződésszegésre hivatkozva 300,-EUR kötbért érvényesített, az előző megbízás alapján járó fuvardíjból, azt levonva fizette ki a fuvardíj összegét.

Hivatkozott arra, hogy a szerződés szerint a 300,- EUR a kötbér a ki nem állás esetén illeti meg a megbízót, ezzel szemben a gépkocsi a fuvarozási szerződésben megjelölt időben a felrakóhelyen megjelent.

Az alperes az ellenkérelmében a felperes keresetének az elutasítását és perköltségben történő marasztalását kérte azzal, hogy a kereset jogalapját és összecszerűségét nem vitatta, annak erejéig beszámítási kifogással élt.

Előadta, hogy a fuvarmegbízás komplett rakományról szólt, nem részrakományról, függetlenül attól, hogy az alperesi megbízásban 9 ládaméter 7.000 kg került megjelölésre. A komplett rakomány magában foglalja azt, hogy a megbízás az egész kocsi kihasználását jelenti, amittől eltérő teljesítés csak az alperes előzetes hozzájárulása alapján lehetséges. A felperes az alperestől ilyen hozzájárulást nem kapott.

A beszámítási kifogás jogcímeeként a Ptk. 296. § (1) és (2) bekezdéseit jelölte meg és arra hivatkozott, hogy a felperes megtagadta a megbízás teljesítését, önkényesen elhagyta a helyszínt, ezzel kimerítette a ki nem állás esetére a megbízás visszaigazolásában elfogadott 300,-EUR levonását.

Másodlagos beszámítási kifogásában az igényét 400,- EUR-ban jelölte meg, ami 300,- EUR költségből és 100,- EUR kárként jelentkező fuvardíj többletből tevődött össze.

A Fővárosi Bíróság a 2009. január 20. napján kelt 8.G.40.452/2007/23. számú ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 70.827,-Ft-ot és annak 2006. július 26. napjától a megfizetés napjáig számított késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegű kamatát és 19.000,- Ft perköltséget. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 12.000,- Ft ügyvédi munkadíjat.

Határozata indokolása szerint az alperes 2006. június 15-én megbízta a felperest fuvarozás elvégzésével komplett rakomány megjegyzéssel. Az alperes a megbízásban ki nem állás esetére 300,-EUR kötbért kötött ki. A felperes írásban nem igazolta vissza a megbízást, a kocsi kiállította a megbízásban megadott felrakóhelyen időben. Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárásaként lefolytatott tanúk vallomásainak ellentmondásosságára figyelemmel azt állapította meg, hogy az alperes megbízásában foglalt tartalommal jött létre a felek között a fuvarozási szerződés komplett rakományra. W.M. tanúvallomásából megállapította, hogy a fuvarozás elvégzésére a felperes által kiállított gépjármű alkalmas volt. Az alperes megbízását a felperes ráutaló magatartással elfogadta, ettől eltérő szóbeli megállapodást nem tudott a felperes bizonyítani. A felperes a vállalt fuvarozást nem végezte el, ezzel a szerződést megszegte. Mivel a fuvarozás elvégzésére a fuvarozó felróható magatartásának a következményeként nem került sor, ezért az alperes kártérítést követelhet.

A felek jogviszonyára a Ptk. 506. § (1) bekezdése szerint a Nemzetközi Közúti Árufuvarozási Szerződésről szóló 1956. május 19. napján kelt Egyezmény (CMR Egyezmény) az irányadó. A felperes a fuvarlevéllel és az alperes részére adott megbízással igazolta a fuvarozási szerződés létrejöttét, annak tartalmát. A CMR fuvarlevelen a címzett fenntartás nélkül az árut átvette, ezért a Ptk. 499. § (1) bekezdése alapján a felperes jogosult a fuvarozási díj megtérítését követelni.

Ezt követően az elsőfokú bíróság vizsgálta, hogy az alperes által előterjesztett beszámítás feltételei fennállnak-e. Mivel a CMR Egyezmény a fuvardíjra, a

kocsiállásdíjra, a kötbér fizetésére nem tartalmaz rendelkezést, ezért a Ptk.-nak a fuvarozásra vonatkozó szabályai érvényesülnek. A Ptk. 246. § (1) bekezdése alapján a kötbér mértékében megállapodás nem jött létre, mivel kötbért csak írásban lehet érvényesen kikötni és az alperes megbízását a felperes írásban nem igazolta vissza. Ugyanakkor a felperes a Ptk. 492. § (1) bekezdését megszegte, amikor a fuvarozást nem kezdte meg a felrakóhelyről, a gépkocsival elment, ezért a felperes köteles megtéríteni a berakás eredménytelen megkísérléséből eredő költségeket, más fuvarozónak kifizetett díjtöbbletet.

A felek 750,- EUR + áfa, azaz 900,- EUR fuvardíjban állapodtak meg, az alperes a másik fuvarozónak 1.000,- EUR-t fizetett, azaz 100,- EUR-val több fuvardíjat, amely 27.241,- Ft-nak felel meg. Az elsőfokú bíróság az alperes beszámítási kifogása ezen részének helyt adott azzal, hogy a Ptk. 318. §-a szerint köteles a felperes az alperesnek megtéríteni a szerződésszegés folytán felmerült többletköltségét. Ezt meghaladóan az alperes beszámítását kifogását elutasította, mivel érvényes kötbérkikötése a feleknek írásban nem volt. A CMR Egyezmény 17. és 18. cikkében foglalt feltételek sem állnak fenn, mivel nem késedelmes kiállítás történt, hanem a felperes a fuvarozást elvégzését tagadta meg.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben kérte annak megváltoztatásával a beszámítási kifogás teljes helyt adásával a kereset elutasítását. Elsődlegesen megjegyezte, hogy nem fuvarozási, hanem szállítmányozási szerződés jött létre köztük, mivel a feladatukat a fuvar megszervezése képezte.

Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor azt állapította meg, hogy érvényesen kötbér kikötésére nem került sor, mivel az általa közölt megbízásban szerepel, hogy „a fuvarozó amennyiben a megbízás kézhezvételétől számított 8 órán belül nem kifogásolja annak tartalmát, úgy a szerződés a fentiek szerint létrejött” és ebben a 300,- EUR összegű kötbér is szerepelt. A felperes ezt nem kifogásolta, azután az okirat szerinti időpontban kiállt, tehát tisztában volt a megbízás tartalmával, annak összes elemével, amiből az is következik, hogy az ügyletben érvényes írásba foglalt kötbér kikötés szerepel, mivel a Ptk. 246. §-a írásbeliséget ír elő és nem azt, hogy a kötbér kikötést írásban kell visszaigazolni. A felperes ráutaló magatartása, maga a kiállítás bizonyítja a megbízás visszaigazolását, egy olyan megbízását, amely írásban rögzíti a kötbér kikötését is. A felperes szerződésszegő magatartását az elsőfokú bíróság is megállapította az ítélet tényállásában, ezért a beszámítási kifogása megalapozott.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását és az alperes perköltség fizetésére történő kötelezését kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság részletes bizonyítási eljárást folytatott le, amelyből megfelelő ténybeli és jogi következtetést vont le, ezért az ítélete megalapozott.

Az alperes fellebbezésében foglaltakkal ellentétben fuvarozási szerződést kötöttek, mivel áru elszállítására vállalt kötelezettséget. Szállítmányozási szerződés legfeljebb a felperes és a jelen fuvarfeladat elvégzésével, illetve elvégeztetésével őt megbízó személy között jött létre. A Ptk. 246. § (1) bekezdésében meghatározott

kötelező írásbeliség azt jelenti, hogy a kötbérre vonatkozó megállapodás sem szóban, sem ráutaló magatartással nem jöhet létre. Önmagában az, hogy az alperes az írásbeli fuvarmegbízásában szerepeltette ki nem állás esetére a kötbérfizetési kötelezettséget, nem jelentette azt, hogy a megállapodás ezen része a felek között érvényesen létrejött, mivel azt írásban nem igazolta vissza.

Ismételten hangsúlyozta, hogy a fuvarszközt a megbízás helyére és idejére kiállította, az áru elszállítására a szerződésben szereplő és a tényleges mennyiség közötti különbségből adódó vita miatt nem került sor.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül, azaz kizárólag abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a felek között milyen jogviszony volt és a kötbér kikötésére érvényesen került-e sor.

Az alperes fellebbezése nem megalapozott.

A Fővárosi Bíróság helyesen állapította meg a fényállást, és helytálló jogi indokolással marasztalta az alperest, a beszámítási kifogását részben elutasítva.

A fellebbezés kapcsán rámutat a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a peres felek fuvarozási szerződést kötöttek, mivel a megbízás fuvarfeladat végrehajtására és nem a fuvarfeladat megszervezésére szólt, ennek ellenkezőjét az alperes az elsőfokú eljárásban sem állította.

Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a kötbér vonatkozásában a peres felek között nem jött létre megállapodás, mert azt csak írásban lehet érvényesen kikötni a Ptk. 246. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel. A kötelező írásbeliségre tekintettel ezért érvényesen csak akkor jött volna létre megállapodás a felek között, ha azt a felperes írásban visszaigazolja a kötbér mértékére vonatkozóan is. A Ptk. 246. § (1) bekezdésében meghatározott írásbeliségre tekintettel az alperes álláspontjával ellentétben a kötbérre vonatkozó megállapodás ráutaló magatartással nem jöhet létre.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján - helytálló indokaira tekintettel - helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 239. §-a szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kell a felperesnek a másodfokú eljárás során felmerült költségét megfizetnie.

Az ügyvédi munkadíj mértékét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján mérlegeléssel állapította meg és azzal, hogy az összeg az általános forgalmi adót is tartalmazza.

Budapest, 2009. év szeptember hó 17. napján

. Mika Ágnes sk.
a tanács elnöke

. Kurucz Zsuzsanna sk.
előadó bíró

Dr. Tibold Ágnes sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági tisztviselő